

Historio de Esperanto en Samara ekde 1912 ĝis 1997

Elena Poljanskaja kaj Sergej Palmov

Unue publikigita en: «Cerbe kaj Kore». — 2019. — № 11 (79). — p. 12–24.

Videoilustraĵo: <https://www.youtube.com/watch?v=T4PB1z5buMc>

- Jaro 1912. La unua konata mencio pri Esperanta rondeto en Samara estis en la revuo «La Ondo de Esperanto», №11, 1912. A. Kolĉin skribis pri organizado de E-rondeto en konstruaĵo de la ĉefa poŝta oficejo. Laŭ rememoroj de Pjotr Jefimoviĉ Astafjev, fama Samara esperantisto, la plej unuaj esperantistoj estis A. Kolĉin kaj A. Ohitoviĉ, fervojaj oficistoj. Astafjev rakontis ke li mem eksciis pri la lingvo de artikolo, eldonita en populara revuo «Heroldo de la Scio» (Вестник знания).
- Jaro 1914. Ŝajne, en Marto de 1914 P. Astafjev ricevis de konata pola familio la senpagan libreton, eldonitan en Varsovio kaj nomitan «Doktoro Esperanto. Internacia Lingvo. Plena lernolibro por Rusoj». Li abonis la revuon «La Ondo de Esperanto» (Moskvo) kaj ricevis la unuajn librojn en la internacia lingvo, nome «Patroj kaj filoj» de Turĝenev en traduko de fama Esperanta stilisto K. Bein (Kabe) kaj «Princo Serebrjaniĵ» de A.K. Tolstoj en traduko de Ŝidlovskaja. Poste P. Astafjev mem multe tradukadis al Esperanto. Li multon kontribuis por esperanta movado ne nur en Samara, sed ĉie, kie li loĝis kaj militservis.

Eternan memoron kaj nian respekton al Pjotr Jefimoviĉ Astafjev!

- Jaro 1918. En la revuo «Libera Torento» №1, Aprilo 1918, samaraj esperantistoj proponis por vendado E-kovertojn, gratulkartojn, propagandfoliojn. Samjare en Samara estis kreita «Buroo de Esperantistaj Socialistoj» (el artikolo de E. Drezen «Internacia Laborista Kunligo» en la revuo «Internacia Lingvo», №1(29) Oktobro 1925).

Ni ankaŭ scias ke en 1918 en Samara, okupita de Blankaj Ĉeĥoj, oni eĉ surscenigis spektaklon en Esperanto (artikolo de Aleksej Semjonov en la revuo «Listok Samarskoj gubernii» №29 (36), 2 de Augusto 1997).

- Jaro 1925. Esperanto-movado en Samara reviviĝas. Ree ekfunkciis E-rondo ĉe Fervoja klubo je la nomo de Maslennikov (nun Teatro de Juna Spektanto). Ĉe la rondo okazis trimonataj E-kursoj por 35 personoj. Studentoj pagis 1 rublon monate. La mono estis pagita al la instruisto. La rondo ankaŭ organizes lecionojn pri E-historio, kreis ĥoran kaj draman studiojn, festis Zamenhofan tagon. Ankaŭ la rondo eldonis Esperanto-rusan murgazeton. La ĉefo de la rondo estis P. Astafjev. La rondo estis enskribita en Samara adresa libro en 1925.
- Jaro 1928. Fama Samara esperantisto Valerij Ŝadrin rememoris, ke en 1928 en Samara ekzistis du E-kluboj: klubo de vend-oficistoj kaj klubo de fervojistoj. Li eksciis pri la lingvo de sia patro, kiu mem ne estis esperantisto, sed havis Unuan Libron (verdan libreton) de Zamenhof. Juna V. Ŝadrin, tiam lernanto de la 8-a klaso, aliĝis al la klubo de fervojistoj. Prezidanto de la klubo estis juna kamarado Ĵeleznjakov. La klubanoj lernadis la lingvon, eldonadis murgazeton, ĥore kantis E-kantojn, ĉefe revoluciajn («La Internacio» k.s.). Membroj de la klubo korespondis kun esperantistoj de multaj landoj. Ili havis la sloganon: «Esperanto estas lingvo de proletoj de la tuta mondo!» La klubanoj estis membroj de Samara Esperantista Unio (SEU) kaj havis verdan membrokarton. En la karton oni gluis kotizmarkojn. SEU-organizaĵo estis vigla, vasta kaj estimata. Oni eldonis multajn esperantaĵojn (librojn, gazetojn, ktp.). SEU-membroj havis specialan insignon – verda stelo kun ruga ornamo. Insignojn kun blanka kampo oni ne rajtis porti, ĉar ili estis burgaj (neproletaj). Sekva slogano estis: «Ĉiu laboristo kaj komparano posedu la lingvon Esperanto!»

(Nova jaro 1987)

Eternan memoron kaj nian respekton al Valerij Sergeeviĉ Ŝadrin!

- Jaroj 1928 -1933. Samaraj esperantistoj akceptis gastojn el eksterlando. Ekzemple, esperantisto-fervojistoj el Leipciĝ vojaĝis tra Soveta Unio per biciklo laŭ reloj de ŝtataj fervojoj. Li vizitis ankaŭ samarajn esperantistojn. La renkontiĝo estis interesa, plena da solidareco. La unuan fojon oni aŭdis esperantan parolon kun nekutima prononco. La biciklo havis tri radojn – du grandajn kaj unu malgrandan. Sur la biciklo estis skribita: «Per Esperanto tra la Mondo». Ni ne scias lian postan sorton en la mondo, sed oni diris ke vidis lin en Vladivostoko.

Nian respekton al la germana sennoma esperantisto!

- La plej bonaj amikoj de Ŝadrin estis studentino Zoja Skvorcova kaj oficisto Matvienko. Ili pasigis tempon nur kune, parolis nur Esperante. Ili havis multajn planojn kaj esperojn. Sed en 1933 Hitler venis al potenco en Germanio kaj Esperanto iĝis danĝera okupo en multaj landoj de la mondo. La Soveta Unio ne estis la eksepto.
- Jaro 1935. Samara estis renomita al Kujbiŝev.
- Jaroj 1946 – 1950. Helmut Breuninger el Germanio kun sia edzino kaj filo Karlo (estonta esperantisto) loĝis en Kujbiŝevo kiel teknika specialisto, translokita al Soveta Unio por repara militdamaĝojn. En malproksima estonteco en 1997 familio de Karlo Breuninger akceptos 5 samarajn esperantistojn dum Eŭropa Esperanta Kongreso en Stutgarto.
- Jaro 1960. Anonco pri ebleco de abono de la revuo «Bulgara Esperantisto» aperis sur pordoj de la hotelo «Ĵiguli» en Samara. La abonado estis organizita de gazetkioskisto Ivan Mihajloviĉ Pisarev – esperantisto, kiu transloĝiĝis al Samara el Leningrado. Danke al tiu abono samaraj esperantistoj ekkontaktis kun samideanoj en kaj ekster la lando. Fama kujbiŝeva esperantistino Skvorcova rememoris, ke jam en 1960 jaro ŝi uzadis Esperanton dum turistaj vojaĝoj al Ĉeĥoslovakio kaj GDR. Si estis forte impresita de renkontiĝoj kun eksterlandaj esperantistoj. En 1961 Skvorcova iĝis pensiulo kaj la tutan sian energion direktis al propagando de Esperanto. En 1962 ŝi lanĉis kursojn en Regiona Domo de Instruistoj. Samtempe, ekde 1960, alia Esperantista rondeto funkciis en palaco de kulturo «Aŭroro» (Заря). La gvidanto estis P. Astafjev, kiu ankaŭ iĝis pensiulo.) Skvorcova rememoris, ke ŝi gvidis kursojn en Medicina Instituto (1964), en Pedagogia Instituto (1966-1968), en palaco de kulturo «4-a GPZ» (1969), en palaco de kulturo «Stelo» (Звезда) (ekde 1971).

Eternan memoron kaj nian respekton al Zoja Dmitrievna Skvorcova!

- Jaro 1972. Skvorcova kaj Astafjev verkis artikolojn pri Esperanto en diversaj gazetoj de Kujbiŝeva.

- Samjare GMK (Urba Junulara Klubo ĉe regiona komitato de Komsomolo) publikis anoncon pri Esperanta kurso en gazeto «Voljskij Komsomolec». Sur bazo de tiu kurso en 1973 estis organizita «Kujbiŝeva esperantista klubo». La ĉefo de la klubo iĝis Skvorcova. La klubo propagandis Esperanton pere de organizado de kursoj, lecionoj, ekspozicioj, daŭrigis kolektivan korespondadon kun eksteraj landoj. La klubanoj partoprenis en kunvenoj de Sovetuniaj esperantistoj kaj en internaciaj renkontiĝoj.
- Jaro 1975. La klubo iniciatis partoprenon de infanoj el Palaco de Pioniroj, Arta Lernejo № 1, ktp en internacia ekspozicio de infanaj desegnaĵoj, organizita de esperantistoj el Hispanio, Francio, Italio, Jugoslavio kaj Pollando.
- Jaro 1976. La klubo akceptis gastojn de Stara Zagora: aktorajn de drama teatro «Geo Milev» kiuj prezentis spektaklon «Zykovy» en Kujbiŝeva Drama Teatro.
- Jaro 1977. La presidanton de «Kujbiŝeva esperantista klubo» iĝis Igor Fejgin. Laŭ lia propono la klubo estis renomita je «Velo» – la titolo malĉifreblas “Vivu Esperanto la Lingvo de Optimistoj”. Dum multaj postaj jaroj Igor Fejgin estis aktiva membro de Esperanta movado en la urbo. Nun Igor Fejgin loĝas en Peterburgo.

Bondezirojn kaj nian respekton al Igor Vladimiroviĉ Fejgin!

- Jaro 1980. Laŭ materialo de la albumo «Hiroŝima kaj Nagasaki», ricevita el Japanio, amikoj de la klubo «Velo» el Novokujbiŝevska klubo de amatora kanto – esperantistoj-geedzoj Larisa kaj Vladimir Denisov – kreis lumbildan sonigitan filmon «Estos karesa pluvo» («There Will Come Soft Rains», Будет ласковый дождь). Tiu filmo estis montrita dum multaj eventoj en la klubo «Velo» kaj enkadre de aktiveco de propaganda teamo, surŝipe naviganta laŭ la rivero Volga en Kujbiŝeva regiono al pli ol 10 000 personoj.

Eternan memoron kaj nian respekton al geedzoj Larisa kaj Vladimir Denisov!

- Samtempe la klubo «Velo» iĝis la kolektiva membro de la societo de Sovetia – Bulgara amikeco. La klubo «Velo» lanĉis E-kursojn en Togliatti ĉe internacia klubo «Granado». La kursoj rezultis aperon en Togliatti de E-klubo sub gvido de Evgenij Kononenko.
- Jaro 1981. La 18-an de Januaro naskiĝis nova esparantista klubo «Kontakto» gvidita de Marija Alekseevna Prilepskaja. «Kontakto» organizis kursojn en palacoj de kulturo «Samtempulo» (Современник) kaj «Fervojistoj» (Железнодорожник). «Kontakto» amikiĝis kun esperantista filma studio «Rondo» sub gvido de Vladimir Anatoljeviĉ Dovgij. La klubo «Kontakto» ankaŭ organizis korespondajn kursojn. Lecionoj por la kursoj estis preparitaj de M. Prilepskaja. Post la fino de la kursoj okazis ekzamenoj kaj eldonitaj konfirmiloj. La studentoj venis el Penza, Saratov kaj Astraĥano. Ankaŭ E. Kaplun aktive laboris kun aliaurbaj studentoj. Ankoraŭ sepfoje iamaj studentoj vizitis Kujbiŝevon por renkontiĝoj. Nun Marija Alekseevna loĝas kaj aktive agadas en Samara.

(05.08.1995)

Bondezirojn kaj nian respekton al Marija Alekseevna Prilepskaja!

- Samtempe Esperantaj kursoj estis organizitaj en Kujbiŝeva ŝtata universitato kiel parto de Fakultato pri Publikaj Profesioj. Tio signifis, ke Esperanto estis kvankam loke kaj flanke, sed inkluzita en la ŝtata sistemo de alta edukado. La inicianto de la kursoj estis Igor Feigin, ege helpis Galina Vasiljevna Kuĉumova (ŝi memstare retajpis la tutan lernolibron de Boris Kolker por disdonado al studentoj). La instruisto de la kursoj estis Valentina Danilovna Ŝarabkova (Lisienkova), kiu laboris en la universitato kiel scientist pri fiziko.

Post fino de la kursoj okazis ekzamenoj kaj estis enmanigataj certigiloj – «Organizanto de Esperantistaj Rondetoj». Mi mem (Sergej Palmov) estis studento de tiuj kursoj (1982-1984). Mian certigilon, kiel ekzemplon, vi povas vidi sube.

Valentina Danilovna Ŝarabkova multon kontribuis al evoluo de Esperanto-movado en Kujbiŝevo. Ŝi fruktodone komunikadis kun Regiona komiitato de Komsomolo kaj estis unu el la plej ĉefaj organizantoj de multaj e-renkontiĝoj kaj okazajoj en la urbo (inkluzive OkSEJT-25 en 1983, VER-1 en 1984, OkSEJT-27 en 1986).

Eternan memoron kaj nian respekton al Valentina Danilovna Ŝarabkova (Lisienkova)!

- Jaro 1983, Agosto. La klubo «Velo» organizis OkSEJTon-25. Ĝi okazis en turisma bazejo «Kverketoj» (Dubki) apud Kujbiŝevo.

- Jaro 1984, Novembro. Klubo «Velo» organizis VERon-1. Ĝi okazis en la sama en turisma bazejo «Kverketoj».

- Jaro 1986, 16 – 25 de Agosto. La klubo «Velo» organizis OkSEJTon-27. Ĝi okazis samloke.

La tendaro estis dediĉita al 400-jariĝo de Kujbiŝevo (Samara).

Solena malfermo

Pli ol unu cent gastoj vizitis la tendaron. Kiel honoraj gastoj partoprenis membroj de ensemblo «Inspiro» sub gvido de V. Soroka. La ensemblo ĵus forlasis Ukrainion post eventoj en Cernobil. La ensemblo prezentis kelkajn koncertojn al tendaranoj en la turisma bazejo «Kverketoj» kaj unu grandan koncerton en la urbo en la palaco de kulturo «Stelo» (Zvezda). La koncerto estis malfermita por urbanoj-ne esperantistoj. Oni povis aĉeti biletojn kaj aŭskulti. Vere dirante, mi memoras ke biletojn acetis nur du neesperantistoj, sed poste mono estis redonita, ĉar tiuj urbanoj estis miaj gepatroj ☺.

Dum la tendaro estis ankoraŭ unu grava okazaĵo: loka televido faris por urbanoj elsendon pri Esperanto kun partopreno de tendaraj gastoj kaj ensemblo «Inspiro». Tia estis la epoko!

Ankaŭ la kinostudio «Rondo» faris filmojn pri esperantistaj renkontiĝoj.

Komuna foto

Malgranda komuna foto 1

Malgranda komuna foto 2

- Jaro 1987. En la programo de urboj-ĝemeloj Kujbiŝevaj esperantistoj kreis teamon por somera agrikultura laboro en Bulgariaj ĝardenoj. 15 esperantistoj el Kujbiŝevo veturis eksterlanden laŭ invito de Bulgaraj esperantistoj.
- Jaro 1991. Kujbiŝevo estis renomita denove Samara.
- Jaro 1994. Samaraj esperantistaj kluboj «Velo» kaj «Kontakto» unuiĝis.
- Jaro 1997. Per invito de germanaj gesamideanoj 20 Samaraj esperantistoj vizitis ĝemelan urbon Ŝtutgarto por partopreni Eŭropan Esperantan Kongreson. Niaj esperantistoj loĝis en germanaj familioj. 5 personoj estis akceptitaj de la familio de Karlo Breuninger (la knabo kiu loĝis en Kujbiŝevo–Samara en malproksimaj postmilitaj jaroj 1946 – 1950).

Bondezirojn kaj nian respekton al Karlo Breuninger kaj lia familio!

Estis multe da interesaj okazaĵoj post la jaro 1997. Sed ili estos la temoj de sekvaj historiaj rememoroj.

Nun, dum VER-16, ni kune skribas novan nuntempan historion de Esperanto en Samara. Ni faru ĝin interesa kaj neforgesebla! Vivu Esperanto! «Por la tuta vivo ĉiam taŭgos ĝi!»

Sube estas originalaj arkivaj fotoĵoj:

Z.D. Skvorcova kaj P.J. Astafjev

Klubo «Velo» kaj geedzoj Denisov

Klubo «Kontakto»

Eksaj kluboj «Kontakto» kaj «Velo» post unuiĝo. 2005 jaro

Z.D. Skvorcova kaj V. Denisov

V. Denisov kaj V. Dovgij

Helmut Breuninger kaj Igor Fejgin

Malgranda komuna fotado 3 dum OkSEJT-27

La raporto estas bazita sur rememoroj de Pjotr Jefimoviĉ Astafjev, Valerij Sergejeviĉ Šadrin, Zoja Dmitrijevna Skvorcova, Marija Aleksejevna Prilepskaja, Igor Vladimiroviĉ Fejgin kaj aliaj samaraj esperantistoj. Kompilis Elena Poljanskaja kaj Sergej Palmov. Prezentita la 2an de novembro 2019 dum VER-16 en Samara.